

COLOFON

UITGAVE SAMENWERKENDE HULPORGANISATIES (SHO)

© Den Haag, juni 2010

Vormgeving: Ontwerpwerk, Den Haag

Digitaal drukwerk: De Resolutie, Rijswijk

Teksten: de Samenwerkende Hulporganisaties

Redactie: Elselijn Mulder

Eindredactie: Fred Geelen

Eerste gezamenlijke rapportage

13 januari - 31 maart 2010

SHO-actie

'Help slachtoffers aardbeving Haiti'

Inhoud

Voorwoord	4
Verslag Raad van Toezicht	7
Hulpverlening	8
Zwaarste aardbeving sinds eeuwen	8
Haïti: al kwetsbaar vóór de aardbeving	10
De hulp komt op gang	11
Belemmeringen in de hulpverlening	11
Vorbereidingen en herstel	13
SHO	15
Achtergrond van de SHO	15
De deelnemers	16
Onze werkprincipes	16
Nationale actie Haïti	17
Hulp en resultaten per sector	18
De SHO werkt op Haïti in negen sectoren	19
De sector onderdak	19
De sector voedselzekerheid	22
De sector gezondheidszorg	25
De sector water en sanitaire voorzieningen	25
De sector levensonderhoud	27
De sector onderwijs	29
De sector bescherming	29
De sector rampenmanagement	31
De sector programmamanagementkosten	31
Financiën	33
Kosten fondsenwervingsactie	34
Organisatiekosten hulpverlening	34
Verdeling	36
SHO contacten en adressen	39
Bijlage 1. SHO deelnemers Haïti-actie	40

Voorwoord

Op 12 januari 2010 beefde de aarde van Haïti. Binnen enkele minuten stortten gebouwen in en werden mensen bedolven onder het puin. De aardbeving verwoestte vele tienduizenden levens. Getroffenen verloren hun dierbaren, hun bezittingen, hun huis en hun bron van inkomsten. Aanwezige hulporganisaties startten direct na de ramp de eerste levensreddende hulp. Ook de internationale gemeenschap kwam in actie om Haïti te helpen. Al snel werd duidelijk dat het een ramp van ongekende omvang betrof.

Een dag na de aardbeving startte de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) een Nationale Actie om geld in te zamelen om de hulpverlening mogelijk te maken. De publieke en commerciële omroep(en) troffen voorbereidingen voor een nationale radiodag en een televisieavond. In een recordtijd van drie dagen werd een avondvullend tv-programma neergezet met tal van bekende Nederlanders. Zeven radiostations zonden gezamenlijk de hele dag een programma uit dat in het teken stond van Haïti. De betrokkenheid van het Nederlandse publiek was groot en hartverwarmend. Vanuit het hele land boden mensen diensten aan om de slachtoffers van de aardbeving te helpen. Ook toenmalig minister Koenders voor Ontwikkelingssamenwerking toonde zich betrokken bij het leed van de slachtoffers. Hij beloofde iedere euro die tot en met 21 januari op giro 555 binnenkwam te verdubbelen. In totaal bracht de SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' ruim 111 miljoen euro op.

Wij als hulporganisaties hebben de taak de ingezamelde gelden zo effectief mogelijk in te zetten bij het verlichten van het leed van de Haïtianen. Direct na de ramp lag de nadruk op het verstrekken van levensreddende hulp en op het voorzien van onderdak, voedsel, water, sanitatie en medische hulp. In de eerste tweeëneenhalve maand hebben de SHO-deelnemers 14,4 miljoen euro besteed aan noodhulp. Het regenseizoen, de enorme verwoesting en de ontregeling van het dagelijks leven zorgen ervoor dat we ons ook in de komende maanden op noodhulp zullen blijven richten. Tegelijkertijd zal een voorzichtig begin worden gemaakt met de wederopbouw van Haïti. Deze wederopbouw zal jaren in beslag nemen.

De SHO-deelnemers die geld ontvangen van de SHO, leggen aan de SHO verantwoording af over de besteding van de gelden en de hulpverlening. De SHO bundelt deze verslagen tot een rapportage. Voor u ligt de eerste samengevoegde rapportage over de hulpverlening op Haïti van 13 januari tot 31 maart.

Namens alle organisaties van de SHO en de hulpverleners wil ik iedereen bedanken die heeft bijgedragen om deze actie tot een succes te maken.

Farah Karimi,

Voorzitter SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti'

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft op verzoek van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) de eerste rapportage van de SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' beoordeeld.

Op 13 januari, de dag dat de SHO besloot een Nationale Actie te starten voor Haïti, was de Raad bijeen. Daarna is geregeld contact geweest met leden van het bestuur en de leden van de Raad. De Raad waardeert de inzet van allen die deze actie tot een succes maakten. Dat zijn, naast de SHO-deelnemers, alle betrokken Nederlandse burgers en bedrijven, en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Daarnaast heeft de Raad veel waardering voor het werk dat de vele hulpverleners, in zowel Haïti als Nederland, verzetten om de ingezamelde gelden op een goede wijze te besteden. De Raad is alle betrokken organisaties erkentelijk voor de inspanningen, die zij nu en in de komende jaren zullen gaan leveren.

De Raad van Toezicht onderstreept het belang van een goede verantwoording door de SHO aan het Nederlandse publiek en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Dit is eens te meer noodzakelijk gezien de enorme omvang van de ramp, de complexiteit van de hulpverlening en het hoge profiel van de actie.

Deze rapportage, waarin de SHO-deelnemers verantwoording afleggen over de eerste tweeënehalve maand van de hulpverlening, is ter beoordeling aan de Raad voorgelegd. De Raad is van mening dat dit verslag, zowel inhoudelijk als financieel, een goed inzicht geeft in de ontvangsten en bestedingen van het geld dat is gedoneerd aan de SHO-actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti'.

Utrecht, juni 2010

Raad van Toezicht,

Dhr. H.E. Koning (voorzitter)

Dhr. H.G. Dix, Dhr. G.J.M. Braks, Dhr. W. Breedveld

Hulpverlening

Zwaarste aardbeving sinds eeuwen

De aardbeving die Haïti aan het einde van de middag op 12 januari 2010 trof, was de zwaarste die het land sinds 1770 heeft ervaren. De aardbeving had een kracht van 7.0 op de schaal van Richter. Het epicentrum lag 15 kilometer ten zuidwesten van de hoofdstad Port-au-Prince en vond slechts 8 kilometer onder de oppervlakte plaats. De beving was zelfs voelbaar tot in het 376 kilometer verderop gelegen Santo Domingo, de hoofdstad van de Dominicaanse Republiek.

Het dichtbevolkte Port-au-Prince, dat voor de ramp 2,2 miljoen inwoners telde, werd zwaar getroffen, net als de omliggende plaatsen. Huizen, scholen, ziekenhuizen, bruggen, winkels, kantoren en overheidsgebouwen stortten in of werden zwaar beschadigd. UN OCHA (*United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs*, het bureau van de Verenigde Naties dat de hulpverlening coördineert) meldde dat in Leogane, een plaats met 134.000 inwoners ten westen van Port-au-Prince, bijna 90 procent van de gebouwen werd verwoest en in Jacmel bijna de helft van alle gebouwen. Naar schatting werden 3 miljoen mensen getroffen door de aardbeving en werden

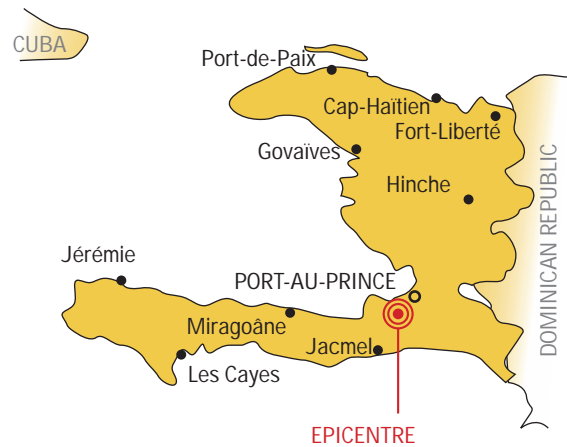
meer dan een miljoen mensen gedwongen een ander onderkomen te zoeken.

In Port-au-Prince zetten mensen op iedere open plek 'tenten' neer gemaakt van lakens en zeilen op stokken. Later zijn die vervangen door tarpaulins (zware zeilen) en tenten verstrekt door hulporganisaties. Daarmee is het gebied in en rond de hoofdstad van Haïti gaan lijken op een groot, versnipperd vluchtelingenkamp. In Port-au-Prince, Jacmel, Leogane, Petit Goave en Grand Goave zijn 1.300 nederzettingen geteld, bestaande uit 25 of meer gezinnen¹. Slachtoffers die niet in een kamp willen wonen of de stad te onveilig vinden, hebben de puihopen

van de stad achter zich gelaten en hun toevlucht gezocht in naburige dorpen of plattelandsgemeenschappen. Daar zijn ze opgevangen en ingetrokken bij familie en kennissen. De toevloed van ruim een half miljoen mensen heeft de druk op de vaak arme gastgezinnen vergroot. Het weinige dat ze hebben, moeten ze nu met meer mensen delen. Op het platteland is niet alleen een tekort aan onderdak en

¹ OCHA Sitrep 12 April

KAART 1. RAMPGEBIED HAÏTI

Een onbeschrijflijke ravage

'De ravage in de hoofdstad Port-au-Prince is niet te beschrijven. Enorme puinhopen van wat eerst scholen of ziekenhuizen waren. Grote gebouwen van vijf verdiepingen die als een kaartenhuis in elkaar zijn geklapt. Er hangt een vettige stofflucht van puin en gruis. De straat is vol bedrijvigheid. Het leven gaat immers, hoe dan ook, verder. In de hitte van de dag zie ik ploegen die puin en rotzooi opruimen. Met voorhamers gaat men ingestorte gebouwen van drie verdiepingen te lijf. Daaronder liggen nog veel lichamen.'

Een hulpverlener van ICCO & Kerk in Actie een paar dagen na de ramp.

voedsel, maar ook aan onderwijs, medische voorzieningen en werkgelegenheid. Bovendien zijn er minder hulporganisaties actief dan in de stad.

Haïti: al kwetsbaar vóór de aarbeving

De catastrofale gevolgen van de aardbeving zijn niet alleen toe te schrijven aan de kracht van het natuurgeweld. Haïti is een van de armste landen op het westelijke halfrond. De infrastructuur is er slecht en de overheid zwak. Al voor de ramp was de situatie instabiel en de bevolking kwetsbaar, een VN-vredesmacht was nodig om de rust te bewaken en te zorgen voor een zekere mate van veiligheid.

De *Human Development Index Score*² van de UNDP scoort landen op de mate waarin ze ontwikkeld zijn. Op de index met in totaal 182 landen staat Haïti op de 149ste plek. 80 Procent van de bevolking moet rondkomen van minder dan 2 US dollar per dag en woont in slechte huizen, vaak in dichtbevolkte krottenwijken. Er zijn weinig tot geen sociale voorzieningen. Dat alles maakt deze mensen extra kwetsbaar bij crises en natuurrampen. En Haïti wordt bijna jaarlijks getroffen door natuurrampen. Ten tijde van de aardbeving was de bevolking nog aan het herstellen van de zware orkanen die in 2008 over het land trokken. Toen raakte – naast veel gebouwen, wegen en bruggen – meer dan 70 procent van de landbouwgebieden onbruikbaar. Daardoor raakte 60 procent van de bevolking ondervoed.

² OCHA Sitrep 12 April

Geen steen op de andere

‘Een tocht door het centrum laat de omvang van de ramp in volle hevigheid zien. Het is verschillend per straat en per wijk. Op enkele plaatsen lijkt het op het eerste gezicht mee te vallen, maar in andere straten ligt alles volledig in puin. Geen steen op de andere. Je kunt je niet aan de vraag onttrekken wat dit voor taferelen moeten zijn geweest toen de ramp zich voltrok.’

Holke Wierema, directeur van Save the Children, eerste impressie.

De hulp komt op gang

Direct na een ramp biedt de lokale bevolking zelf in eerste instantie de levensreddende hulp. Daarna volgen de lokale autoriteiten, de overheid en de eventueel aanwezige Verenigde Naties (VN) en andere hulporganisaties. Op Haïti waren al voor de aardbeving van januari veel hulporganisaties aanwezig. Onder hen ook de deelnemers van de SHO. Het voordeel van zo'n aanwezigheid is dat hulporganisaties de situatie ter plekke goed kennen en beschikken over een netwerk waarvan ze bij een ramp gebruik kunnen maken. Het nadeel is dat ze bij een ramp ook zelf direct getroffen kunnen worden. Dat laatste was in Haïti het geval. De capaciteit van de hulporganisaties was in de eerste dagen na de aardbeving sterk verminderd. Niet alleen omdat medewerkers op zoek moesten naar vermiste familieleden en de zorg hadden voor hun gezinnen. Maar ook omdat kantoren en kantoorspullen waren vernield. Desondanks kwam de hulp snel op gang.

Op Haïti is OCHA verantwoordelijk voor de coördinatie van de humanitaire hulpverlening. De VN-organisatie doet dat in complexe noodsituaties, waarbij door de overheid van het getroffen land internationale steun is gevraagd. OCHA werkt volgens het zogeheten clustersysteem. Aangewezen VN-organisaties nemen het voortouw om op verschillende gebieden de hulp te coördineren. Zo zijn er clusters voor logistiek, noodhulp telecommunicatie, water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, onderwijs, voedselvoorziening, bescherming en onderdak. Per cluster wordt in kaart gebracht welke organisaties in welk gebied actief zijn. Op die manier wil de OCHA overlap voorkomen en ervoor zorgen dat hulp eerlijk wordt verdeeld tussen de verschillende gemeenschappen. Daarnaast hanteert OCHA standaarden die garanderen dat geboden hulp een zekere kwaliteit heeft. Zo wordt de doeltreffendheid en doelmatigheid van een humanitaire actie zoveel mogelijk vergroot. Op Haïti werken alle SHO-deelnemers met de VN samen in dit clustersysteem.

Dit is nog maar het begin

'Ons werk is pas net begonnen. We zijn naar de top van een berg geklommen, om te zien dat we de top nog lang niet bereikt hebben. Dit is onze grootste hulpoperatie ooit.'

Ian Logan, hoofd van de hulpoperatie in Haïti van het Internationale Rode Kruis.

Tot eind maart wisten de hulporganisaties de uitbraak van gevreesde ziektes te voorkomen. Maar de noodhulpfase is nog niet voorbij. Met het regen- en orkanenseizoen dat is begonnen, is de druk op de hulpverlening groot om ervoor te zorgen dat de bevolking niet opnieuw het slachtoffer wordt van een ramp.

Belemmeringen bij de hulpverlening

De hulpverlening op Haïti is ongekend gecompliceerd. Niet alleen veroorzaakte de aardbeving verwoestingen van een ongekende omvang. Ook de intensiteit was enorm; op een relatief klein maar dichtbevolkt, grotendeels stedelijk gebied, vielen veel slachtoffers. Daarnaast hebben de hulpverleners te maken met een overheid die niet functioneert en geen eigen middelen heeft. Dat is lastig bij bijvoorbeeld het opzetten van nieuwe kampen op veilige locaties. Ook stelt de overheid strenge regels aan

de invoer van goederen en verandert deze vaak, waardoor het soms weken duurt voordat hulpgoederen het land in kunnen.

Verder wordt de hulpverlening bemoeilijkt door de grote hoeveelheid puin die met name de straten van Port-au-Prince onbegaanbaar maakt. Daar komt bij dat mensen op straat een kampement opzetten om dicht bij hun ingestorte huis en buurtgenoten te kunnen blijven. Vaak staan ze met hun tenten op kleine stukken grond dicht op elkaar, waardoor er weinig ruimte meer is voor sociale en sanitaire voorzieningen. Omdat het om veel kleine kampen gaat die vaak slecht bereikbaar zijn, kost de bevoorradings veel tijd.

Een ander punt van zorg is, dat menig kampement spontaan is ontstaan en op een onveilige plek staat, bijvoorbeeld op of onderaan een helling. Bij hevige regenval dreigt het gevaar van overstromingen, landverschuivingen of modderstromen. Die kans is reëel omdat veel afvoersystemen nog niet volledig puinvrij zijn en regenwater niet goed kunnen afvoeren.

Daarnaast bieden de vaak geïmproviseerde tenten straks geen bescherming tegen regen of orkanen. De bewoners van deze kampen krijgen het advies een veiliger onderkomen te zoeken. Bijvoorbeeld in het eerste officiële kamp waar de hulporganisaties

Groen, geel of rood

Veel huizen in Port-au-Prince hebben een speciaal teken in de kleuren groen, geel of rood. Deze tekens zijn aangebracht door speciale teams van bouwkundigen en staan voor de mate van veiligheid. Groen betekent dat een huis bewoonbaar is, geel dat het opgeknapt moet worden en rood staat voor slopen. Wat opvalt is dat er voor huizen met een groen teken vaak tenten staan. De reden dat de bewoners in een tent en niet in hun veilige huis wonen, is dat ze geen werk meer hebben en daardoor de huur niet kunnen betalen. Om dit veranderen is het bevorderen van werkgelegenheid een belangrijk aandachtspunt voor hulporganisaties.

gezorgd hebben voor de installatie van de noodzakelijke voorzieningen. De realisatie van dit kamp heeft lang geduurd omdat de Haïtiaanse overheid weinig geschikte terreinen beschikbaar stelt. Overigens gelden bij het vestigen van mensen internationale humanitaire standaarden en kan er alleen sprake zijn van gedwongen verplaatsing als de betrokkenen gevaar lopen.

Direct na de ramp ging een stroom van hulpgoederen richting Haïti om de getroffen te voorzien in hun basisbehoeften. De invoer hiervan werd bemoeilijkt doordat de haven zwaar beschadigd was en de enige luchthaven door de vele hulpvluchten en toestroom van hulpgoederen overvol raakte. Op het vliegveld stapelden hulpgoederen zich op door gebrek aan vervoer richting de slachtoffers en doordat de wegen naar het rampgebied slecht of niet begaanbaar waren. Op afgelegen of moeilijk bereikbare plaatsen werden sommige getroffen radeloos door de vertraging van de hulp. Als de hulp dan eindelijk aankwam deden mensen er alles aan om goederen te bemachtigen. Dat leidde in enkele gevallen tot onveilige situaties en vertraging bij het uitdelen van hulpgoederen. Nadat gemeenschappen door hulporganisaties zijn getraind om de distributie van goederen zelf te verzorgen, verloopt het uitdelen beter.

Vorbereidingen en herstel

De noodhulpfase is nog in volle gang en de meeste organisaties vrezen dat, met het oog op het regen- en orkanenseizoen, deze fase niet snel zal worden afgerond. Wel maken alle organisaties al plannen voor de langere termijn³. De SHO verwacht dat de wederopbouw veel tijd in beslag zal nemen en heeft voor de besteding van de SHO-gelden een termijn van drie tot vijf jaar gesteld.

Bij het maken van plannen voor de wederopbouw werken de hulporganisaties waar mogelijk samen met lokale autoriteiten en de plaatselijke bevolking. In elk dorp zijn comités gevormd waarmee de hulporganisaties hun hulpwerkzaamheden afstemmen. De comités helpen bijvoorbeeld bij het opstellen van lijsten van begunstigden, de distributie van goederen, en het implementeren van activiteiten.

Puinruimen voor geld of voedsel

Bij het opruimen van het puin in Haïti zetten hulporganisaties geld-voor-werk of voedsel-voor-werk projecten op. Daarbij ontvangen mensen geld of voedsel voor het werk dat ze verrichten. Vanwege een gebrek aan zware transportmiddelen moet het puin met de blote hand en eenvoudig gereedschap worden opgeruimd. Mensen leggen het puin op straat in de hoop dat de overheid het afvoert. Daar blijft het vaak liggen omdat er nauwelijks vrachtwagens zijn en geen grote open plekken om het naartoe te brengen. In plaats van opgeruimd, wordt het puin alleen maar verplaatst. Dat kan tot gevaarlijke situaties leiden: bij zware regenval kan het puin goten verstoppen en de kans op overstromingen vergroten.

³ Centraal is hier de ontwikkeling van het Post-Disaster Needs Assessment (PDNA) document als meest complete evaluatie van de schade in de verschillende sectoren en als nationale strategie voor wederopbouw. Alle wederopbouwactiviteiten in de komende jaren van de verschillende hulporganisaties moeten binnen dit plan vallen.

'Alsof er een bom ontplofte'

Op het moment van de aardbeving stond pastor Karl Olsson sinaasappels te persen in zijn keuken. 'Het was alsof er een bom ontplofte', vertelt hij. 'Een enorme knal gevolgd door een hoop gerommel. Ik kon me uit de voeten maken en door de keukendeur naar buiten gaan. Daar hield ik me vast aan de buitenmuur van het huis. Ik zag en voelde de muur heen en weer gaan. Het was alsof ik naar een film keek. Mijn aandacht was gericht op de gastank die omviel en heen en weer schokte. Ik hoopte dat de dop er niet af zou vliegen.

Toen de beving voorbij was, rende ik meteen weer naar binnen om te kijken of mijn vrouw in orde was. Ik vond haar biddend met de handen op de reling bovenaan de trap. We wonen in een buurt met goede huizen. Er waren er niet veel beschadigd. Daardoor hadden we geen idee van de omvang van de ramp: we zijn gewoon naar bed gegaan. De volgende dag stonden er horden mensen op het terrein van de kerk tegenover ons huis.

Samen met een organisatie waar we veel mee samenwerken, zijn we begonnen met het uitdelen van water en voedsel. We hebben ook een kliniek ingericht waar dokters en zusters van internationale organisaties aan het werk gingen. Doktoren werkten dag en nacht. Honderden mensen zijn op die manier geholpen. Dit ging dagen zo door. We hadden zo'n 150 tenten met families op het terrein van de kerk. Mensen die geen huis meer hadden of die hun huis niet meer in durfden.'

Pastor Karl Olsson zag tijdens de aardbeving muren heen en weer gaan.

SHO

Achtergrond van de SHO

De stichting SHO is een samenwerkingsverband van Nederlandse hulporganisaties dat bij grote humanitaire rampen gezamenlijk fondsen werft voor hulpverlening aan de slachtoffers. In het begin van de samenwerking zijn nationale inzamelingsacties georganiseerd zoals Eén voor Afrika (1984) en Afrika Nu (1987).

Sinds 1987 zijn dertig acties uitgevoerd die bij elkaar rond de 680 miljoen euro opbrachten (inclusief de recente actie voor Haïti). Met deze gelden zijn wereldwijd vele honderduizenden slachtoffers bijgestaan met levensreddende hulp en met meer structurele hulp om na een ramp weer een waardig bestaan op te bouwen. Vooral de inzamelingsacties in 2005 voor de slachtoffers van de tsunami in Zuidoost Azië (208 miljoen euro) en van de aardbevingsramp in Pakistan (45 miljoen euro) waren succesvol.

De samenwerking binnen de SHO is in 2007 vastgelegd in een stichting. Het doel van de stichting is het gezamenlijk werven van zoveel mogelijk steun en fondsen om hulp te bieden aan slachtoffers van een humanitaire ramp, het Nederlandse publiek te informeren over de ramp en haar deelnemers

verantwoordelijkheid te laten afleggen over de besteding van de opbrengsten uit een Nationale Actie.

Het bestuur van de stichting, dat bestaat uit de directeurs van de deelnemende hulporganisaties, bepaalt het beleid en de dagelijkse gang van zaken van de stichting. Een Raad van Toezicht ziet toe op een adequate uitvoering van het beleid en de algemene zaken van de SHO.

De organisaties die deel uitmaken van de SHO trekken bij een grote humanitaire ramp gezamenlijk op om zoveel mogelijk geld op te halen voor de hulpverlening. In het rampgebied zelf werken de afzonderlijke deelnemers via internationale koepels en met lokale partners in coördinatie met de VN en plaatselijke autoriteiten. De deelnemers van de SHO zijn in Nederland gevestigde hulporganisaties die via hun eigen structuur en kanalen de SHO-middelen op een effectieve wijze besteden.

De deelnemers

De deelnemers van de SHO zijn: Cordaid Mensen in Nood, ICCO & Kerk in Actie, Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Save the Children, Stichting Vluchteling, Tear, Terre des Hommes, UNICEF Nederland en World Vision.

Bij elke actie wordt gekeken of organisaties die niet verbonden zijn aan de SHO op basis van hun staat van dienst een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de hulpverlening in het betreffende rampgebied. Bij de Haïti-actie zijn zes gastdeelnemers toegelaten: Dorcas, Plan Nederland, Care Nederland, Habitat for Humanity, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Leger des Heils.

De gastdeelnemers Habitat for Humanity en VNG zijn niet actief in de noodhulpfase en zullen in de wederopbouwfase hulpprojecten opzetten. Care Nederland is wel actief in de noodhulpfase maar heeft voor 31 maart geen SHO gelden besteed. Om die reden worden ze in deze rapportage niet genoemd.

Stichting Vluchteling neemt geen deel aan de Haïti-actie, omdat de organisatie zich inzet voor vluchtelingen en ontheemden zoals beschreven in het Verdrag van Genève. Dit vluchtelingenverdrag is bedoeld voor vluchtelingen en ontheemden die vanwege oorlog en onderdrukking een veilig heenkomen zoeken.

Onze werkprincipes

De hulp die de SHO-deelnemers geven, voldoet aan de regels zoals vastgelegd in de *Code of Conduct for The International Red Cross and Red Crescent Movement and NGOs in Disaster Relief*. Volgens die regels moet hulp voldoen aan de volgende voorwaarden: de hulpvraag komt uit de regio, de hulp is onpartijdig en past in het culturele patroon van het land. Daarom werken de SHO-deelnemers, bijvoorbeeld op Haïti, vanaf het begin van de hulpoperatie samen met lokale partners, lokale organisaties en de bevolking. Zij kennen de situatie het beste en weten precies waar behoefte aan is.

Alle SHO-deelnemers hanteren de zogenoemde Sphere-standaarden. Deze standaarden bepalen de minimale eisen waaraan goede humanitaire hulp moet voldoen. Dat betekent bijvoorbeeld dat SHO-deelnemers bij een ramp al het mogelijke doen om het menselijk lijden van de betrokkenen te verlichten en dat zij niemand steun zullen onthouden. Zo schrijft Sphere voor dat er voor elke persoon een bepaalde hoeveelheid schoon drinkwater per dag beschikbaar moet zijn. Maar ook dat elke persoon een bepaald oppervlakte nodig heeft om een waardig bestaan te kunnen hebben. En dat het ontwerp van een tijdelijk huis moet voldoen aan de in dat betreffende land geldende afmetingen.

Elke SHO-deelnemer werkt samen binnen internationale netwerken of met lokale partners. De financiële bijdrage die zij van de SHO ontvangen, is voor hen een onderdeel van een groter hulpprogramma voor Haïti, waarbij ze ook via andere kanalen geld ontvangen. Daarom oormerken sommige organisaties de SHO-fondsen, waardoor ze exact kunnen volgen waar de gelden naar toe gaan. Andere organisaties rapporteren op basis van een percentage van de totale hulpoperatie die de organisatie op Haïti uitvoert.

Bijlage 1 geeft een korte omschrijving van alle organisaties die deelnemen aan de Haïti-actie. Ook verwijst ze naar de websites van de organisaties. Daar is uitgebreidere informatie te vinden over de bredere hulpprogramma's die zij op Haïti uitvoeren.

Nationale Actie Haïti

Een dag na de aardbeving op Haïti besloot het SHO-bestuur tot een gezamenlijke fondsenwervende nationale actie om de slachtoffers te helpen. Met de slogan 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' vroeg de SHO het Nederlandse publiek de getroffenen te steunen met een financiële bijdrage op giro 555. Onder leiding van (SHO-voorzitter) Oxfam Novib werd een grootschalige campagne opgezet. Het Nederlandse publiek, de media, het bedrijfsleven en de overheid toonden zich genereus. Door het hele land werden activiteiten opgezet om geld in te zamelen voor Haïti. Massaal werden fooienpotten gelegegd, lege flessen ingezameld, benefietconcerten gehouden, of via twitter spullen geveild.

In Hilversum sloegen zeven radiostations de handen ineen om op 21 januari een dag lang een gezamenlijk radioprogramma uit te zenden in het teken van Haïti: Radio 555. Tegelijkertijd besloten drie tv-stations om op die avond een gezamenlijk televisieprogramma uit te zenden, waarin Haïti en het gironummer 555 centraal zouden staan.

Minister Koenders ondersteunde de actie met de toezegging dat elke euro die tot en met 21 januari op giro 555 binnenkwam, zou worden verdubbeld.

Het resultaat van twee weken campagne voeren, televisie- en radio-uitzendingen en de belofte van de minister: ruim 83 miljoen euro voor de slachtoffers van de aardbeving op Haïti. Na de televisieuitzending kwam nog een bedrag van 28 miljoen euro binnen, wat tot de uiteindelijke opbrengst van ruim 111 miljoen euro heeft gezorgd.

De SHO rapporteert aan het Nederlandse publiek over de hulpverlening en de besteding van de SHOGelden. De Algemene Rekenkamer is bereid gevonden om mee te denken over een verbeterde verantwoording en zal de Haïti-actie blijven volgen. Vanaf het begin van de Haïti-actie is hierover dan ook intensief overlegd met de Rekenkamer en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

SHO-voorzitter Farah Karimi neemt de cheque voor de slachtoffers op Haïti verheugd in ontvangst.

Hulp en resultaten per sector

In de periode van 13 januari tot en met 31 maart¹ is 14,4 miljoen euro van de SHO-gelden besteed aan noodhulp. Met dit geld zijn getroffen personen voorzien van basisbehoeften, zoals tijdelijk onderdak, water, voedsel en medicijnen. De noodhulpfase zal, zeker met het oog op het regen- en orkanenseizoen, langer gaan duren dan de gemiddelde zes maanden die voor noodhulp staan. Het grootste deel van de SHO-gelden is bestemd voor de wederopbouwfase. De bestedingen zullen in deze fase hoger zijn, bijvoorbeeld vanwege de bouw van huizen of de aanleg van nieuwe infrastructuur.

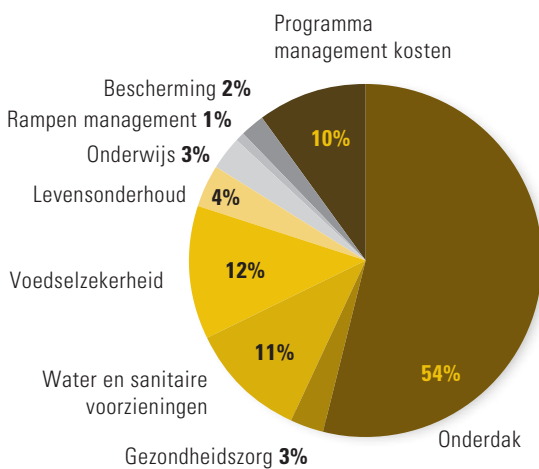
In dit hoofdstuk worden per sector en organisatie de resultaten beschreven die in de eerste periode zijn behaald. De overzichten zijn een samenvatting van de hulpactiviteiten en de projecten van de SHO-deelnemers.

¹ Voor de meeste deelnemers sluit deze datum op een logische wijze aan bij de financiële administratie (het eerste kwartaal).

De SHO werkt op Haïti in negen sectoren

Alle SHO-deelnemers rapporteren periodiek aan de SHO over de voortgang van de hulpverlening. Om al deze rapportages te kunnen samenvoegen tot één rapportage is er een SHO-format opgesteld. Hierin geven de SHO-organisaties aan in welke sectoren zij actief zijn op Haïti. De SHO-sectoren zijn: onderdak, voedselzekerheid, gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen, levensonderhoud, onderwijs, bescherming, rampenmanagement en programmamanagementkosten. De onderstaande grafiek laat zien dat in de eerste tweeëneenhalve maand na de ramp ruim de helft van de SHO-gelden is besteed aan onderdak. Bijna een kwart van de bestedingen is gegaan naar water, sanitatie en voedsel.

GRAFIEK 1. BESTEDINGEN PER SECTOR

De resultaten per sector staan niet los van elkaar. Een training over hygiëne die gerapporteerd wordt onder de sector water en sanitaire voorzieningen, heeft ook gevolgen voor de gezondheid van mensen. Ook kunnen de resultaten niet zondermeer met elkaar vergeleken worden: de kosten van een tent zijn afhankelijk van onder andere de kwaliteit, de transportkosten en de toegankelijkheid van het gebied.

Naast hulp als water, voedsel en onderdak, zijn ook veel pakketten uitgedeeld met zogenaamde non-food items. Dit zijn bijvoorbeeld pannen, lepels en borden; dagelijkse spullen die nodig zijn om eten te bereiden en te consumeren. In hygiënepakketten zitten tandenborstels, tandpasta en zeep om schoon te blijven en daarmee uiteindelijk ziektes te voorkomen. Ook zijn er veel touw en andere bouwmaterialen uitgedeeld, zodat families zelf noodonderdak kunnen regelen. Simpele gebruiksvoorwerpen, zoals vuilnisbakken, dekens en kleding waren nodig in de eerste fase.

De sector onderdak

Door de aardbeving verloren meer dan 1 miljoen mensen van de ene op de andere dag hun huis. De hulporganisaties gaven daarom de hoogste prioriteit aan het uitdelen van zeilen, tenten en gereedschappen om op korte termijn onderdak te bieden. De doelstelling van de gehele hulpoperatie (waarvan de SHO-bijdrage een onderdeel is) was om de meer dan 1 miljoen daklozen op 1 mei in ieder geval aan enige vorm van onderdak te helpen. Met die doelstelling lagen we in april op koers.

Naast het uitdelen van materialen, zeilen en tenten, is onderzocht of de bestaande huizen nog bewoonbaar zijn. Vooral vlak na de ramp waren veel mensen bang om in een huis te slapen; bang dat het alsnog in zou storten. Een reëel risico gezien de vele naschokken.

Op hele kleine schaal is inmiddels begonnen met het bouwen van tijdelijke huizen gemaakt van houten palen en golfplaten. Dit verloopt heel moeizaam omdat de grotere steden kampen met een groot gebrek aan beschikbaar land. Het is vaak onduidelijk

van wie de grond is. En als er grond beschikbaar wordt gesteld, dan is dat niet altijd veilig en goed toegankelijk. Verder ligt er nog veel te veel puin, is er een gebrek aan bouwmaterialen en is het transport lastig.

Met de SHO-gelden hebben de deelnemende organisaties in de eerste tweeëneenhalve maand ruim 7,5 miljoen euro besteed aan onderdak. Een deel van deze kosten zit in de transportkosten van zeilen en tenten naar Haïti. Tabel 1 (pag. 21) geeft een overzicht van de hulpverlening op het gebied van onderdak, de totale besteding en het aantal mensen dat is bereikt².

² Het is niet mogelijk om het aantal mensen dat hulp heeft ontvangen bij elkaar op te tellen omdat mensen van verschillende organisaties hulpgoederen kunnen ontvangen. Optelling zou tot een vertekend beeld kunnen leiden.

Bij het herbouwen van woningen komt heel wat kijken

‘Om woningen te kunnen herbouwen, heb je allereerst grond nodig waar je nieuwe huizen kunt bouwen. Nu ligt de stad nog vol met puin en is er vrijwel geen groot materieel aanwezig om het weg te halen. Mensen hebben zich overal gevestigd in tijdelijke kampen, maar daar kunnen ze niet blijven. Je zult dus moeten kijken waar grond beschikbaar is om te kunnen herbouwen. Daar moet de overheid mee aan de slag. En dan heb je nog het probleem te bepalen wie er in aanmerking komt voor een nieuw huis. Vrijwel niemand kan aantonen waar hij heeft gewoond en met hoeveel mensen. Daarvoor ontbreken vaak de benodigde papieren. En dan zijn er nog altijd mensen die wel een huis hebben dat nog overeind staat, maar in die een tentenkamp verblijven om voedselhulp te krijgen of omdat ze niet in hun huis durven te slapen. Hoe zorg je ervoor dat eerst die mensen worden geholpen die het het hardst nodig hebben? Allemaal zaken die ervoor zorgen dat je hier niet direct kunt beginnen met bouwen.’

Henk Meijerink, hulpverlener van Cordaid Mensen in Nood.

TABEL 1. ONDERDAK

Totaal besteed: € 7.590.570

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	Gezinnen voorzien van 1.250 tenten	6.250
	45 tijdelijke huizen gebouwd	225
ICCO & Kerk in Actie	Onderdak van meer dan 1.000 families verbeterd met beschikbaar stellen van 1.222 tenten	6.110
	284 tenten aangekocht	
Oxfam Novib	Zeilen en touwen uitgedeeld	2.070
	Onderzoek gedaan naar beschadigde huizen	
Nederlandse Rode Kruis*	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 6.342 tenten • 156.355 zeilen • 30.532 touwen • 14.392 gereedschapspullen 	494.500
Save the Children	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 4.000 dekens • 8.000 jerrycans • 1.000 tenten • 4.670 zeilen 	16.675
World Vision	3.500 huishoudens voorzien van noodonderdak en slaap- en kookspullen	17.500
Terre des Hommes	Voor resultaten en bereik op onderdak zie sector levensonderhoud.	
Dorcas	3.000 huishoudens voorzien van zeilen voor onderdak	15.000
Leger des Heils	Mensen op een voetbalveld ondergebracht en voorzien van 1.050 tenten	5.250
Plan Nederland	325 tenten gedistribueerd	1.950
	325 pakketten met water, voedsel, kookspullen, eetgerei en overige spullen uitgedeeld	1.950

* Totaal aantal mensen dat is bereikt in samenwerking met het Internationale Rode Kruis.

3,5 m² leefruimte per persoon moeilijk te realiseren

De Sphere-standaard schrijft voor dat er per persoon ten minste 3,5 m² leefruimte nodig is. Dit blijkt op Haïti, en vooral in de getroffen steden, moeilijk te realiseren omdat er maar beperkte vrije ruimte is en, afhankelijk van het aantal kinderen, veel families dicht op elkaar wonen.

Binnen het cluster onderdak is na veel discussie besloten om prioriteit te geven aan het snel opzetten van enige vorm van tijdelijk onderdak, zodat mensen in ieder geval beschermd zijn tegen de regen, en later de standaard voor leefruimte na te streven.

De sector voedselzekerheid

Na onderdak is met de SHO-gelden het meeste geld besteed in de sector voedselzekerheid. Daarbij ging het voor het overgrote deel om het uitdelen van voedselpakketten en kant-en-klaar maaltijden.

Een groot deel van de Haïtiaanse bevolking was overigens voor de aardbeving ook al aangewezen op voedselhulp van de VN.

Bij voedselzekerheid gaat het niet alleen om het uitdelen van voedsel, maar ook om het hygiënisch bereiden en eten van het voedsel. Daarvoor zijn spullen nodig, zoals pannen en lepels. Daarnaast zijn er in Haïti speciale programma's opgezet om kwetsbare groepen voedingssupplementen te geven, bijvoorbeeld aan jonge kinderen of vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven. Bij deze hulp speelt het voorkomen en behandelen van ondervoeding een grote rol.

TABEL 2. VOEDSELZEKERHEID

Totaal besteed: € 1.660.074

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	Groep van 256.027 mensen een maand lang voorzien van voedsel en een kleinere groep ontving twee weken lang voedsel	267.027
ICCO & Kerk in Actie	Twee maanden lang 885 families voorzien van voedsel	4.425
	Warme maaltijden verzorgd voor kinderen tussen 3 en 15 jaar	400
	Bijna 1,5 miljoen kant-en-klaar maaltijden gedistribueerd	15.000
Tear	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 1.487 voedsel pakketten • 1.487 keukensets 	7.435
	Zaden zwarte bonen, mais en bananen aangeschaft	
Terre des Hommes	Project opgezet met mobiele klinieken om ondervoede kinderen, zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven speciaal voedsel te geven	4.049
	Medische hulp geboden aan: <ul style="list-style-type: none"> • 2.932 kinderen onder de 5 jaar • 952 kinderen boven de 5 jaar • 165 vrouwen die zwanger zijn 	
	Kinderen en zwangere vrouwen onderzocht op en behandeld bij ondervoeding	
UNICEF Nederland	Hulpactiviteiten binnen het cluster voeding gecoördineerd	
	Voedsel uitgedeeld aan kinderen onder de 5 jaar en vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven op ongeveer 300 locaties	166.000 kinderen, 50.000 zwangere vrouwen
Leger des Heils	356.400 kant-en-klaar maaltijden uitgedeeld	3.700

TABEL 3. GEZONDHEIDSZORG

Totaal besteed: € 406.514

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	160 operaties uitgevoerd door Nederlandse chirurgen	15.000
	300 medische onderzoek per dag gehouden	
ICCO & Kerk in Actie	Medische staf betaald waarmee 3.000 mensen behandeld zijn	3.000
	Bevallingen begeleid	
	Psychologische hulp geboden	170 kinderen
Nederlandse Rode Kruis*	5 vaste en 41 mobiele klinieken voor preventieve en curatieve care opgezet	91.000
	Vaccinatieprogramma's uitgevoerd	152.342
	Gezondheidsboodschappen uitgestuurd per sms (16 miljoen)	
	Medische staf ingezet	
Tear	1.487 hygiënepakketten verspreid	7.435
	1.487 EHBO-pakketten verspreid	
	Tijdens de bouw van toiletten uitleg gegeven over hygiëne	
UNICEF Nederland	134 EHBO-pakketten en basis gezondheidspakketten uitgedeeld aan klinieken	134.000
	53 nieuwe koelkasten geleverd voor gezondheidscentra voor vaccinaties	
	Gas besteld voor 693 bestaande koelkasten	
	400.000 muggennetten uitgedeeld en het gebruik ervan uitgelegd	200.000 families
	35 pakketten met verloskundig materiaal geleverd voor 1.750 gewone en 400 gecompliceerde bevallingen	
	Vaccinatieprogramma's tegen mazelen en rode hond uitgevoerd	
Leger des Heils	Medische staf betaald om medische behandelingen uit te voeren	2.400

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis.

De sector gezondheidszorg

De aardbeving veroorzaakte veel gewonden en mensen met psychologische problemen. Gezondheidszorg was in eerste instantie gericht op levensreddende hulp. In de eerste dagen na de aardbeving zijn talloze mensen behandeld of geëpereerd door ingevlogen artsen. In het stadium na de levensreddende hulp lag de nadruk op preventie van ziekten en epidemieën, het bieden van psychologische hulp, het opsporen van vermisten en het geven van voorlichting om besmettelijke ziekten te voorkomen.

De capaciteit van lokale ziekenhuizen is gering en dat geldt helaas ook voor het niveau van het lokale medische personeel. Het is van groot belang om (tijdelijke) ziekenhuizen te bevoorraden en staf te trainen. Zeker met het oog op het regenseizoen. Tot nu toe zijn epidemieën uitgebleven, maar er zijn indicaties dat er steeds meer infectieziektes voorkomen, zoals huiduitslag, ooginfecties en diarree. In Petit Goave is het aantal malariagevallen toegenomen, maar binnen de normale marges in deze periode. De vaccinatiecampagne van 250.000 kinderen tussen de 9 maanden en 7 jaar oud kon doorgaan dankzij technische en financiële steun van het Rode Kruis en UNICEF.

Om zoveel mogelijk mensen te bereiken, ook op slecht toegankelijke plaatsen, zijn mobiele klinieken opgezet die kampen bezoeken en mensen medisch onderzoeken en behandelen.

De sector water en sanitaire voorzieningen

Binnen de sector water en sanitaire voorzieningen gaat het om toegang tot schoon drinkwater en het bouwen van goede sanitaire voorzieningen. In kampen zijn watervoorzieningen opgezet in de vorm van tanks en grote zakken. In wijken gaat het om het weer operationeel maken van zogeheten waterkiosken. Veelvoorkomende problemen bij het plaatsen van toiletten zijn het gebrek aan ruimte in kampen en/of geschikte ondergrond. In die gevallen zoeken de hulporganisaties naar alternatieven. Belangrijk uitgangspunt is dat de gekozen plekken privacy bieden en veilig zijn, met name ook voor vrouwen.

Voor het onderhoud en gebruik van waterpunten en toiletten worden lokale mensen getraind en speciale comités gevormd. Zij ontvangen informatie over hoe ze de plekken schoon en hygiënisch kunnen houden. Dat er tot op heden geen grootschalige uitbraak van ziektes is geweest, wijst erop dat dit onderdeel succesvol verloopt.

TABEL 4. WATER EN SANITAIRE VOORZIENINGEN

Totaal besteed: € 1.662.338

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Cordaid Mensen in Nood	5 waterzuiveringmachines en 3 watertanks geïnstalleerd	6.022
ICCO & Kerk in Actie	2 waterreinigingssystemen geïnstalleerd die dagelijks 10.000 liter schoon drinkwater produceren	10.000
Oxfam Novib	940 toiletten en 195 wasgelegenheden gebouwd	15.000
	4.269 pakketten met hygiëne spullen verspreid	
	Geïnventariseerd waar waterpunten gerealiseerd kunnen worden en welke opgeknapt moeten worden, 16 waterkiosken heropend	
	Campagnes opgezet om water schoon te houden en hygiëne te promoten	
Nederlandse Rode Kruis*	Personeel ingezet	
	118 waterpunten gerealiseerd, 60m ³ drinkwater gedistribueerd en 1.321 toiletten gebouwd	320.000
Tear	Wekelijks schoon drinkwater gedistribueerd	100.000
	Materiaal aangeschaft om waterbronnen tegen vervuiling te beschermen	
	85 toiletten bij scholen gebouwd	1.530 kinderen
	6 waterputten geslagen	30.000
Terre des Hommes	5 watertanks geïnstalleerd en voorzien van drinkwater, waterpunten aangelegd	4.630
	60 toiletten gebouwd, 60 zijn in aanbouw	
	Hygiëne verbeterd met uitdelen van zeep	
UNICEF Nederland	Hulpactiviteiten binnen cluster water en sanitaire voorzieningen gecoördineerd	
	451 plaatsen met waterkiosken en watertrucks voorzien van water	
	2.307 toiletten neergezet, materiaal voor 5.777 toiletten uitgedeeld, 797 verplaatsbare toiletten neergezet	230.700
	Hygiënepakketten uitgedeeld aan 18.423 families	
	Partners ondersteund bij distributie van water	
	Trainings- en promotiemateriaal voor hygiënepromotie ontwikkeld en verspreid	
Leger des Heils	2 waterreinigingssystemen geïnstalleerd voor productie 10.000 liter schoon drinkwater per dag	10.000

* In samenwerking met het Internationale Rode Kruis.

De sector levensonderhoud

De activiteiten binnen de sector levensonderhoud bestaan uit twee onderdelen. Enerzijds krijgen mensen noodzakelijke gebruiksvoorwerpen en spullen, zoals kleding, dekens, klamboes, eetgerei, handdoeken en maandverband. Anderzijds worden mensen weer aan het werk geholpen om niet meer (of minder) afhankelijk te zijn van hulp. Met leningen, goederen, zoals visnetten, of een training kunnen mensen weer snel zelf in hun eigen levensonderhoud voorzien.

Een manier om de lokale economie te stimuleren en mensen weer waardigheid te geven, zijn de 'geld-voor-werk' projecten. Daarbij vragen hulporganisaties aan mensen die hun bron van inkomsten zijn kwijtgeraakt, mee te helpen bij de hulpverlening of wederopbouw. Bijvoorbeeld met het gelijk maken van grond voor bebouwing, het graven van waterafvoerkanalen, het bouwen van sanitaire voorzieningen, het opruimen van puin of het onderhouden van toiletten. Voor de werkzaamheden ontvangen de mensen dagelijks een vergoeding. Zo zijn ze niet meer direct afhankelijk van hulp. Werken voor een salaris biedt de mensen de mogelijkheid hun 'normale' leven weer zoveel mogelijk op te pakken.

'Zonder gemeenschapskantine zou ik niet overleven'

Clotide Anilus (38) haalt de warme maaltijden voor haar gezin bij een gemeenschapskantine. 'Deze kantine is op dit moment voor mijn gezin en mij nog een van de weinige mogelijkheden om te overleven. Het is me namelijk niet gelukt om bonnen te krijgen die toegang geven tot voedseldistributie. De organisatie daarvan verliep zo chaotisch. Zonder de kantine zou het voor mij heel moeilijk zijn om eten en drinken voor mijn kinderen en zieke man te krijgen.'

Wat zijn non-food items?

Bij non-food items gaat het om noodhulpgoederen anders dan voedsel of water. Denk aan jerrycans, zeep, emmers, dekens, zeilen, borden, bestek, bekers, condooms, touwen, waterreinigings-tabletten, klamboes en krukjes.

Wat zit er in een babypakket?

Een babypakket bestaat uit een wasteil, babyzeep en -olie, handdoek, luiers, rompers, kleding, lakens en een tas.

TABEL 5. LEVENSONDERHOUD

Totaal besteed: € 645.413

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
ICCO & Kerk in Actie	800 mensen geld gegeven om zelf spullen te kopen	800
	220 hygiënepakketten en 200 pakketten met spullen voor huisvesting onder kinderen en vrouwen verspreid	220
Oxfam Novib	55 gemeenschapskantines opgebouwd	1.590
	1.136 gezinnen een bijdrage van 25 US dollar gegeven	
	Eetgelegenheden voorzien van ovens en training gegeven aan restaurantpersoneel over voeding	
	Bij kleine winkels en ondernemers hulpbehoefte geïnventariseerd	
Tear	1.487 leningen verstrekt aan kleine ondernemingen	7.435
	400 mensen een week lang van een inkomen voorzien via 'geld-voor-werk' project	2.000
Terre des Hommes	Plastic zeilen, golfijzeren platen, spijkers, houten palen en gereedschap voor het bouwen van onderdak uitgedeeld	
	Non-food items uitgedeeld	15.117
	200 grote familietenten opgezet	
Dorcas	500 gezinnen voorzien van pakketten met basisvoorzieningen als dekens en keukenspullen	25.000

De sector onderwijs

Bijna de helft van de Haïtiaanse bevolking is jonger dan 18 jaar. In totaal zijn 4.268 lagere- en middelbare scholen ingestort of beschadigd³. Het is goed voor kinderen om weer snel terug te keren naar school. Ze pakken er het dagelijkse leven weer mee op en kunnen samen met leeftijdsgenoten ervaringen uitwisselen. Ook beschermt het schoolsysteem de kinderen tegen mogelijk verder geweld, exploitatie en mishandeling. Want een ramp zoals in Haïti, zet de hele samenleving en individuele families onder druk. Kinderen mogen daar niet de dupe van worden.

Via het schoolsysteem hebben hulpverleners de mogelijkheid om veel kinderen te bereiken en daarmee trauma's zo veel mogelijk te beperken en te verkleinen. Daarvoor zijn speciale leer- en spelmethodieken ontwikkeld, die kinderen de mogelijkheid geven hun emoties, ervaringen en zorgen te uiten.

Alle onderwijspartners zijn bezig om vanaf april de scholen gefaseerd weer open te laten gaan.

³ Cijfers UNICEF Nederland.

De sector bescherming

De aardbeving heeft de al bestaande problemen op het gebied van kindbescherming en geweld tegen vrouwen vergroot. In kampen waar ontheemden wonen, zijn zij extra kwetsbaar. Mensen wonen dicht op elkaar, beschikken over weinig privacy en hebben recent een zeer traumatische gebeurtenis meegemaakt. Kinderen en vrouwen lopen daarvoor een groot risico om slachtoffer te worden van geweld, misbruik en uitbuiting. Dat geldt zeker voor kinderen die gescheiden leven van familieleden of waar minder toezicht op is. Om de veiligheid van mensen in kampen te waarborgen zijn verschillende maatregelen getroffen. Zo zijn er speciale kindvriendelijke ruimtes ingericht, waar kinderen onder toezicht kunnen spelen en leren. Daarnaast worden mensen bewust gemaakt van de kwetsbare positie van vrouwen en kinderen en van de noodzaak hen extra te beschermen.

Kinderen zijn na een ramp vooral kwetsbaar als ze hun gezin kwijt zijn. Hoewel sommige kinderen tijdig hulp en bescherming kregen van families en instituties, lopen nog steeds veel kinderen de kans verhandeld, verwaarloosd en/of geëxplodeerd te worden. Door verplaatsing van families is het lastig voor instanties om toezicht te houden op het welzijn van kinderen. Om deze risico's te verkleinen zijn vanuit de lokale gemeenschap speciale teams opgericht om kinderen die risico lopen te identificeren en passende maatregelen te treffen in samenwerking met hulporganisaties en andere diensten.

De onveiligheid neemt toe

Het aantal aanklachten met betrekking tot seksueel geweld neemt toe. Verhalen over mensenhandel en illegale adoptie haalden de afgelopen maanden geregeld de internationale media. Andere negatieve ontwikkelingen zijn de vorming van jeugdbendes en de toename van gewapend geweld en gebruik van verdovende middelen.

TABEL 6. ONDERWIJS

Totaal besteed: € 492.827

Organisatie	Resultaten	Bereik
UNICEF Nederland	Hulpactiviteiten binnen cluster onderwijs gecoördineerd	
	1.400 schooltenten opgezet, 870 lespakketten verspreid om onderwijs weer op te starten	170.000 kinderen
	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 1.546 pakketten met ontwikkelingsmaterialen voor kinderen onder de 5 jaar • 2.226 sport- en spelpakketten • 200.000 stuks individueel leermateriaal 	120.000 kinderen
	Ongeveer 4.000 scholen beoordeeld op bouwkundige staat	
	7 voorgefabriceerde kantoren opgebouwd ter vervanging van het ingestorte gebouw van het ministerie van Onderwijs	

TABEL 7. BESCHERMING

Totaal besteed: € 342.717

Organisatie	Resultaten	Bereik in mensen
Terre des Hommes	Kennis over veiligheid binnen de gemeenschap en rechten van kinderen verbeterd	1.799 kinderen
	Met speciale activiteiten en voorzieningen kinderen zich veiliger te laten voelen	
UNICEF Nederland	Hulpactiviteiten binnen sub-cluster kinderbescherming gecoördineerd	55.000 kinderen
	Kindvriendelijke ruimten opgezet	
	Uitgedeeld: <ul style="list-style-type: none"> • 648 pakketten met speel- en leerspullen voor hele jonge kinderen • 1.637 kinderbeschermingspakketten met o.a. kleren, zeep en dekens • 148 sport- en spelpakketten 	
	Kinderen die gescheiden zijn van hun ouders geregistreerd	
	Medewerkers getraind in het traceren en registreren van kinderen die gescheiden zijn van hun ouders	
	Een nationaal nummer opgezet voor medewerkers om kinderen te traceren	767 kinderen
	Partnerorganisatie monitoort aan de grens of er geen kinderen zonder ouders het land uit worden gesmokkeld	
	Communicatiemateriaal om kindveiligheid, geweld, uitbuiting en mishandeling te verminderen ontwikkeld en verspreid	
	Kwaliteit van 400 kindercentra verbeterd	

De sector rampenmanagement

Haiti is vanwege haar ligging zeer kwetsbaar voor natuurrampen. Met rampenmanagement proberen hulporganisaties de bevolking en de plaatselijke organisaties voor te bereiden op rampen. Want een aardbeving valt niet tegen te houden, maar de gevolgen ervan zijn wel te beperken. Bijvoorbeeld door aardbevingsbestendige huizen te bouwen, vroegtijdige waarschuwingssystemen te gebruiken en voorlichting te geven over wat te doen bij een aardbeving. Lokale autoriteiten, organisaties en bevolking krijgen hiervoor speciale trainingen. Daarnaast ontvangen partnerorganisaties technische ondersteuning bij het uitvoeren van de hulpverlening en het opzetten van een rampenteam.

De sector programmamanagementkosten

Hulpverlening ter plaatse mogelijk maken, brengt kosten met zich mee. Bijvoorbeeld voor het betalen van plaatselijke medewerkers, transport, administratie, verslaglegging en logistiek. In het begin zijn deze kosten relatief hoog, omdat de organisatie van de hulp nog moet worden opgezet. Ook zijn veel kantoren van organisaties ingestort, waardoor (tijdelijke) nieuwe panden zijn ingericht. De grote hulpoperatie zorgde ook voor veel meer werk voor de hulporganisaties. In een zeer korte tijd zijn er veel werkplekken bijgekomen.

TABEL 8. RAMPENMANAGEMENT

Totaal besteed: € 292.829

Organisatie	Resultaten
ICCO & Kerk in Actie	Capaciteit van lokale medewerkers en partners verbeterd door training
Nederlandse Rode Kruis	Personeel ingezet voor registratie van vermiste personen
Oxfam Novib	Deelgenomen aan New York-conferentie
	Onderzoek uitgebracht/gerapporteerd, civil society organisaties bijeengebracht
	Voorlichting en training gegeven aan getroffen en ontheemden, de rol van de politie en het beoordelen en rapporteren van veiligheidsincidenten
UNICEF Nederland	Coördinerende rol gespeeld bij het ondersteunen van de overheid
	Technische en logistieke ondersteuning gegeven bij de uitvoering van de 'Post Disaster Needs Assessment'
Leger des Heils	Kamp met 23.000 mensen bestuurd
Plan	Richtlijnen opgesteld hoe om te gaan met rampen
	Medewerkers getraind in rampenmanagement
	Rampenteam opgezet

TABEL 9. PROGRAMMAMANAGEMENTKOSTEN

Totaal besteed: € 1.358.684

Organisatie	Resultaten
Cordaid Mensen in Nood	Kantoor opgezet voor coördinatie van werkzaamheden
ICCO & Kerk in Actie	Bestuur van tijdelijk kamp voor 20.000 families en systeem voor distributie van voedselpakketten en hulpgoederen opgezet
Nederlandse Rode Kruis	Assessment gedaan ter voorbereiding op wederopbouwprogramma en personele en kantoorkosten voor start van wederopbouwprogramma
Tear	Kantoren in Port-au-Prince en Leogane opgezet
Terre des Hommes	Salariskosten coördinatie ter plaatse, kantoorgebouw en administratiekosten
UNICEF Nederland	200 medewerkers en consultants zijn al drie maanden werkzaam (waaronder clustercoördinatoren en informatiemanagers)
	Kantoor opgezet in Dominicaanse Republiek om hulpverlening te ondersteunen en te coördineren
Save the Children	Huur van auto's voor vervoer medewerkers naar projectlocaties en coördinatiebijeenkomsten
	Beveiliging van kantoren
	Administratieve ondersteuning
Plan Nederland	Administratieve ondersteuning

Financiën

De actie 'Help slachtoffers aardbeving Haïti' bracht ruim 111 miljoen euro op. Met het ingezamelde geld kunnen de SHO-hulporganisaties de hulpverlening op Haïti financieren. Over de besteding van de gelden leggen deze organisaties verantwoording af aan de SHO. De SHO bundelt deze rapportages om zo het Nederlandse publiek op de hoogte te stellen over wat voor hulp er geboden is, hoeveel geld er is besteed en hoeveel mensen er zijn geholpen. In dit eerste verslag staat een verantwoording van de hulpverlening over de eerste tweeëneenhalve maand.

Kosten fondsenwervingsactie

Voor het opzetten van de grootschalige fondsenwervende actie zijn kosten gemaakt. Onder andere voor het opzetten en bijhouden van de website, het maken en plaatsen van advertenties en het betalings- en telefoonverkeer. De SHO heeft er alles aan gedaan om deze kosten, tijdens de zeven weken durende actieperiode, zo laag mogelijk te houden. Gelukkig hebben veel partijen belangeloos of met flinke kortingen meegewerkt om de werving voor giro 555 tot een succes te maken. Ongelooflijk veel mensen hebben zich vrijwillig ingezet of diensten gratis aangeboden. Zo hebben de nationale televisieavond en de radio-uitzendingen de SHO niets gekost.

De totale kosten voor de actieperiode zijn rond de 900.000 euro¹. Het Centraal Bureau voor Fondsenwerving schrijft voor dat de kosten van een campagne niet meer dan 25 procent van de opbrengst mogen zijn. Van de totale opbrengst van de Haïti-actie heeft de SHO 0,8 procent besteed aan fondsenwerving. Dit is mede te danken aan de belangeloze inzet van de omroepen.

¹ Dit bedrag is nog niet definitief omdat nog niet alle facturen ontvangen zijn. In het volgende verslag (september 2010) kan SHO definitieve cijfers presenteren.

Organisatiekosten hulpverlening

Om de hulpverlening op Haïti mogelijk te maken, maken de deelnemers van de SHO in Nederland kosten. Zij moeten hulpprogramma's beoordelen, coördineren, controleren en verantwoorden. De kosten die hiermee gemoeid zijn, worden apparaatskostenvergoeding (AKV) genoemd. Volgens afspraak binnen de SHO mogen de totale organisatiekosten voor de Haïti-actie niet meer dan 7 procent bedragen. Onder deze 7 procent vallen ook de kosten die de SHO maakt voor de administratie, coördinatie, communicatie en verantwoording, de zogenaamde SHO-office kosten.*

Alle organisaties die deelnemen aan de SHO-actie voor Haïti zullen in hun eigen jaarrekening verantwoording afleggen over de besteedde SHO-gelden. Elke jaarrekening wordt gecontroleerd door de externe accountant van de organisatie. Naast de verantwoording via de jaarrekening leggen alle SHO-deelnemers verantwoording af aan de SHO, zowel inhoudelijk als financieel.

* Onder SHO-officekosten worden de kosten verstaan die de SHO nodig heeft voor de administratie, coördinatie, communicatie en verantwoording. Hieronder valt onder andere het opzetten en onderhouden van een SHO-website, de salariskosten van een persvoorlichter, een publieksvoorlichter voor het beantwoorden van vragen van het publiek en iemand die de rapportages coördineert en schrijft voor de gehele periode dat de hulpverlening met SHO-gelden doorloopt in Haïti (2010 - 2015). Voor deze kosten is, op basis van een begroting, voor de komende jaren een reservering opgenomen van 809.105 euro. De reservering bestaat voor 500.000 euro uit een office-reserve die in het verleden door de SHO is opgebouwd en 309.105 euro komt uit de Haïti-actie. Daarnaast hoopt de SHO dat ook de komende jaren een groot aantal organisaties zich belangeloos of met korting zal blijven inzetten voor de getroffen in Haïti.

In Tabel 10 volgt een overzicht van baten en lasten van de SHO, giro 555:

TABEL 10. BATEN EN LASTEN SHO HAÏTI-ACTIE

Baten		
Opbrengst publieke donaties	€ 69.945.874	
Bijdrage overheid	€ 41.724.126	
Totaal baten		€ 111.670.000
Lasten		
Kosten eigen fondsenwerving	€ 900.000	
Reservering kosten SHO-office (2010-2015)	€ 809.105	
Totaal lasten		€ 1.709.105
Resultaat Haïti-actie		€ 109.960.895
Beschikbaar uit tsunami-actie	€ 730.000	
Beschikbaar uit reserve SHO-office kosten	€ 500.000	
		€ 1.230.000
Totaal beschikbaar voor verdeling		€ 111.190.895

TABEL 11. VERDELING SHO-GELDEN HAÏTI-ACTIE

Totaal te verdelen			€ 111.190.895
Cordaid Mensen in Nood	27,53%	€ 27.549.768	
ICCO & Kerk in Actie	12,84%	€ 12.849.220	
Oxfam Novib*		€ 15.000.000	
Nederlandse Rode Kruis	20,43%	€ 20.444.670	
Tear	1,61%	€ 1.611.156	
Terre des Hommes	2,62%	€ 2.621.881	
UNICEF Nederland	13,43%	€ 13.439.643	
Save the Children	2,88%	€ 2.882.068	
World Vision	1,79%	€ 1.791.285	
Dorcas		€ 1.609.707	
Care Nederland		€ 1.584.030	
Plan Nederland		€ 1.070.000	
Leger des Heils		€ 1.200.000	
VNG Internationaal		€ 1.609.707	
Habitat for Humanity		€ 1.609.707	
Totaal verdeeld			€ 106.872.842
Nog te verdelen			€ 4.318.053

* Oxfam Novib heeft aangegeven voor Haïti een absorptiecapaciteit van 15 miljoen euro te hebben.

Tot nu toe is 70 miljoen overgemaakt van giro 555 naar de (gast)deelnemers.

Verdeling

Na aftrek van de kosten voor de fondsenwerving en een reservering van de organisatiekosten van de SHO, wordt de opbrengst van een Nationale Actie verdeeld over de organisaties die eraan deelnemen. Dat gebeurt op basis van de mate waarin een organisatie in de afgelopen drie jaar wereldwijd betrokken is geweest bij humanitaire hulpverlening en de fondsenwerving in Nederland.

De verdeelsleutel voor de Haïti-actie is hieronder in Grafiek 2 te zien.

Per actie reserveert de SHO een gedeelte van de opbrengst voor gastdeelnemers. Bij de Haïti-actie is 10 procent gereserveerd voor gastdeelnemers. Bedragen zijn toegekend op basis van voorstellen die de gastdeelnemers bij de SHO hebben ingediend.

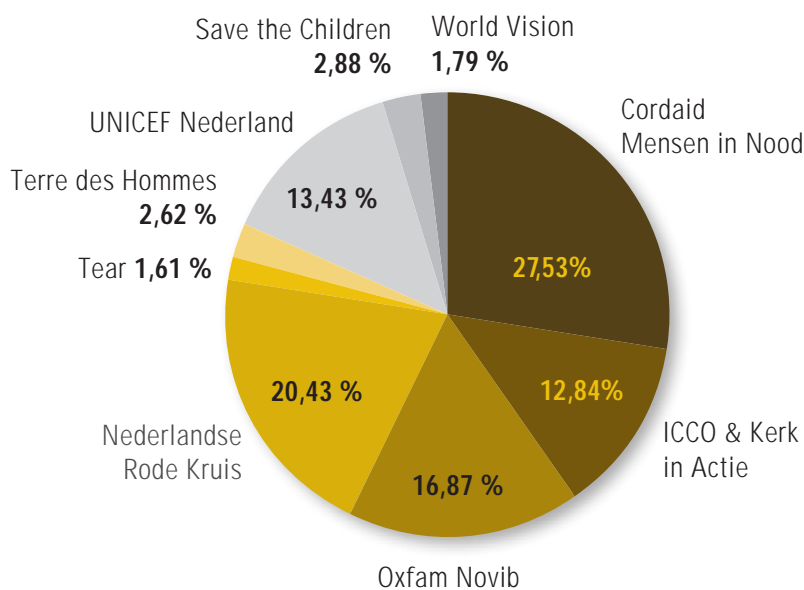
Tabel 11 (pag. 36) laat de verdeling voor de Haïti-actie zien.

Niet alle bedragen zijn voor 31 maart op giro 555 binnengekomen. Zo heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken aangegeven van haar totale bijdrage 12 miljoen euro voor de noodhulpfase beschikbaar te stellen. De overige overheidsgelden voor de wederopbouwfase zullen in delen aan de SHO worden overgemaakt. Binnen de SHO is afgesproken dat de SHO-gelden binnen een termijn van drie tot vijf jaar besteed moeten worden.

Tot en met 31 maart 2010, dus in de eerste tweeëneenhalve maand na de ramp, is in totaal 14,4 miljoen euro uitgegeven aan de noodhulpverlening (daadwerkelijk besteed). In het hoofdstuk 'Hulp en resultaten per sector' is aangegeven waar de SHO-organisaties dit geld aan hebben besteed.

Tabel 12 (pag. 38) geeft per organisatie de besteding tot 31 maart aan.

GRAFIEK 2. VERDEELSLEUTEL SHO 2010

TABEL 12. BESTEDINGEN PER ORGANISATIE PER SECTOR

	Onderdak	Voedsel-zekerheid	Gezondheids-zorg	Water en sanitaire voorzieningen	Levens- onderhoud	Onderwijs	Bescherming	Rampen management	Programma management kosten	Totaal
Cordaid	€ 528.422	€ 918.184	€ 178.049	€ 20.262	0	0	0	0	€ 343.784	€ 1.988.701
ICCO & Kerk in Actie	€ 610.008	€ 541.677	€ 90.281	€ 9.430	€ 280.861	0	0	€ 9.059	€ 71.118	€ 1.612.434
Oxfam Novib	€ 284.831	0	0	€ 476.662	€ 225.351	0	0	0	€ 166.969	€ 1.153.813
Nederlandse Rode Kruis	€ 5.125.338	0	€ 19.520	€ 6.500	0	0	0	€ 4.000	€ 48.000	€ 5.203.358
Tear	0	€ 46.857	€ 46.960	€ 45.797	€ 27.556	0	0	0	€ 39.609	€ 206.779
Terre des Hommes	€ 93.069	€ 65.339	0	€ 87.516	0*	0	€ 146.940	0	€ 117.676	€ 510.540
UNICEF Nederland	0	0	0	€ 1.008.764	0	€ 492.827	€ 195.777	€ 1.805	€ 711.732	€ 2.410.905
Save the Children	€ 410.082	0	0	0	0	0	0	0	€ 21.188	€ 431.270
World Vision	€ 308.444	0	0	0	0	0	0	0	0	€ 308.444
Dorcas	€ 96.057	0	0	0	€ 18.576	0	0	0	0	€ 114.633
Leger des Heils	€ 137.959	€ 88.017	€ 71.704	€ 7.407	0	0	0	€ 10.113	0	€ 315.200
Plan Nederland	€ 89.429	0	0	0	0	0	0	€ 100.883	€ 5.577	€ 195.889
Totaal	€ 7.590.570	€ 1.660.074	€ 406.514	€ 1.662.338	€ 645.413	€ 492.827	€ 342.717	€ 292.829	€ 1.358.684	€ 14.451.966

* De bestedingen op dit vlak zijn in deze rapportage bij levensonderhoud vermeld.

SHO contacten en adressen

Actiesecretariaat

Voor vragen over de SHO-actie Haïti of met vragen over deze rapportage kunt u contact opnemen met Oxfam Novib via info@giro555.nl of 070 3421727. Voor specifieke informatie over een SHO-(gast)organisatie kunt u contact opnemen met een van de onderstaande persvoorlichters:

SHO-organisaties

ICCO & Kerk in Actie	Saskia Bolt	030 8801573
Oxfam Novib	Jules van Os	070 3421956
Cordaid Mensen in Nood	Jos de Voogd	070 3136268
Nederlandse Rode Kruis	Sebastien Kraaijeveld	070 4455728
Tear	Roeland Boes	030 6969600
Terre des Hommes	Heleen Slob	070 3135000
UNICEF Nederland	Martin de Beer	070 3339379
Save the Children	Marinke Ros	070 3384448
World Vision	Esther van der Leeden	033 4643444

Gastdeelnemers

Care Nederland	Camille Fontyn	070 3105050
Habitat for Humanity	Tirza van Hal	023 5474814
Plan Nederland	Sonja Zutt	020 5495355
Dorcas	Charlotta Langejan	0228 595900
VNG	Jaap Breugem	070 3738658
Leger des Heils	Tiem Selles	036 5398102

Bijlage 1.

SHO-deelnemers Haiti-actie

Alle deelnemers aan de SHO werken op Haïti binnen een breder hulpprogramma. In het hoofdstuk 'Hulp en resultaten per sector' staat beschreven wat er met de SHO-gelden bereikt is. Hieronder volgt per organisatie kort de missie van de organisatie, de aanwezigheid op Haïti en het programma dat zij hebben op Haïti. Meer informatie kunt u vinden op de website van de SHO-deelnemers.

Cordaid Mensen in Nood

Cordaid Mensen in Nood helpt slachtoffers van natuurrampen, oorlog of armoede. Mensen in Nood richt zich op noodhulp en bouwt samen met de getroffen bevolking zo snel mogelijk hun leven weer op. Mensen in Nood werkt altijd samen met lokale partnerorganisaties. Veerkracht en motivatie van de getroffen is het uitgangspunt voor een betere toekomst: hen helpen zichzelf te helpen. Mensen in Nood maakt samen met Vastenactie, Memisa en Kinderstem deel uit van de ontwikkelingsorganisatie Cordaid.

Cordaid Mensen in Nood op Haïti

Cordaid heeft een programma op Haïti waarbij het 12 lokale organisaties ondersteunt, bij zowel nood-situaties als reguliere ontwikkelingsprogramma's. Cordaid heeft een team van mensen dat ondersteuning biedt op technisch, management en administratief niveau. Deze mensen staan de partners bij tijdens de noodhulpoperatie. Cordaid is lid van de internationale confederatie Caritas.

De partners van Cordaid hebben zich in de eerste maanden gericht op gezondheid, water en sanitaire voorzieningen, voedsel en levensonderhoud. De strategie voor de noodhulpfase is een combinatie van drie componenten: het ondersteunen van partners in de noodhulpfase en in een vroeg stadium van wederopbouw; het bieden van technische, leidinggevende, administratieve en logistieke ondersteuning aan haar partners via haar Haïti-kantoor; en het samenwerken met en ondersteunen van Caritas International Confederation.

www.cordaid.nl

ICCO & Kerk in Actie

ICCO & Kerk in Actie maakt het geloof van leden van de Protestantse Kerk in Nederland en tien andere kerkgenootschappen concreet. Kerk in Actie steunt wereldwijd het werk van christelijke kerken en organisaties. Kerk in Actie geeft noodhulp en draagt structureel bij om mensen tot hun recht te laten komen, ongeacht geloof, nationaliteit, ras of sekse. ICCO & Kerk in Actie hebben hun buitenlandwerk, waaronder noodhulp, geïntegreerd in een afdeling.

ICCO & Kerk in Actie op Haïti

ICCO & Kerk in Actie heeft een regionaal bureau in Centraal Amerika en een kantoor met 13 personeelsleden. Op Haïti heeft ICCO & Kerk in Actie samenwerkingsbanden met 15 lokale partners. Deze organisaties zijn in het verleden betrokken geweest bij het verlenen van hulp na een ramp, na de cyclonen van de afgelopen jaren. Verder is ICCO & Kerk in Actie lid van het internationale netwerk van ACT (Action by Churches Together Alliance).

ICCO & Kerk in Actie ondersteunt de lokale partnerorganisaties op het gebied van programma-uitvoering en op financieel en organisatorisch vlak. Onder andere met trainingen in de Code of Conduct en het promoten van rampenmanagement. De partnerorganisaties zijn op verschillende locaties en op verschillende terreinen actief. Zo zijn er activiteiten opgezet die weer voor inkomens moeten zorgen, door middel van geld-voor-werk programma's, en er is begonnen met het herstellen van landbouwactiviteiten.

www.kerkinactie.nl

Nederlandse Rode Kruis

Het Nederlandse Rode Kruis heeft als doelstelling het bijdragen aan een vreedzame, tolerante en humane wereld door het helpen van mensen wier leven, gezondheid, welzijn of waardigheid wordt bedreigd. Een van de sleutelactiviteiten is het verlenen van hulp aan slachtoffers van rampen. Het Rode Kruis werkt altijd samen met een van haar 186 lokale zusterorganisaties die deel uitmaken van het wereldwijde netwerk van Rode Kruisverenigingen en betreft de bevolking intensief bij de hulpverlening.

Nederlandse Rode Kruis op Haïti

Op Haïti werkt het Nederlandse Rode Kruis via de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC) en het Haïtiaanse Rode Kruis. De SHO-bijdrage is een onderdeel van 98 miljoen euro die het IFRC vanuit andere Rode Kruisverenigingen heeft ontvangen voor de hulpverlening.

Het Rode Kruis heeft op Haïti 21 *emergency response units* actief om families bij te staan met materialen voor onderdak, gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen en de distributie van hulpgoederen. In deze units zitten getrainde mensen die bij grote hulpoperaties logistiek, IT en telecommunicatie regelen. De IFRC zal zich in de komende maanden richten op basisbehoeften, zoals tijdelijk onderdak, gezondheidszorg en water en sanitaire voorzieningen voor 80.000 families (400.000 mensen).

www.rodekruis.nl

Oxfam Novib

Oxfam Novib steunt mensen die wereldwijd strijden voor hun rechten en voor een menswaardig bestaan. Ze financiert projecten, werft fondsen en voert campagne om onrecht en armoede aan te pakken. Dit doet zij niet alleen, maar samen met burgers, organisaties, bedrijven en overheden. Oxfam Novib is lid van Oxfam International, een groep van veertien ontwikkelingsorganisaties over de hele wereld.

Oxfam Novib op Haïti

Oxfam Novib steunt al jaren het Oxfam International Haïti-programma, met een combinatie van aandacht voor structurele kwesties (bestuur en landbouw/voedsel) en humanitaire projecten (typhonen in 2008). Op Haïti zijn drie Oxfam International-zusterorganisaties actief. Bij de hulp na de aardbeving werken ze samen op basis van één interventiestrategie. Bij het ontwikkelen en vaststellen daarvan is Oxfam Novib direct betrokken. Voor deze eerste fase, de noodhulpfase, is afgesproken dat zusterorganisatie Oxfam Groot Brittannië, de fondsen die Oxfam Novib van de SHO krijgt, ter plekke besteedt.

De hulpverlening van Oxfam in de noodhulpfase is erop gericht de gezondheidsrisico's voor de bevolking zoveel mogelijk te verkleinen. Dat doet Oxfam vooral door de mensen te voorzien van de eerste levensbehoeften: water en sanitaire voorzieningen, voedsel en tijdelijk onderdak. In de eerste tweeëneenhalve maand is daar een duidelijke start mee gemaakt. In Port-au-Prince en Gressier zijn 300.000 mensen geholpen, met de installatie van chemische toiletten in tijdelijke kampen, de distributie van materialen voor tijdelijk onderdak, het opruimen van afval, het aansluiten van waterdistributiepunten en het opzetten van activiteiten om mensen weer in hun eigen levensonderhoud te laten voorzien. Ook is er een start gemaakt met lobby-activiteiten bij de Haïtiaanse autoriteiten en op internationaal niveau.

www.oxfamnovib.nl

Save the Children

Save the Children is een internationale kinder-rechtenorganisatie die werkt aan blijvende verbeteringen van leefomstandigheden en toekomstperspectieven van kinderen en jongeren in moeilijke omstandigheden overal ter wereld. Save the Children Nederland maakt onderdeel uit van de International Save the Children Alliance, die met 28 onafhankelijke lidorganisaties actief is in meer dan 120 landen.

Save the Children op Haïti

Save the Children werkt sinds 1978 op Haïti en heeft daar sindsdien sterke banden opgebouwd met organisaties, overheid en andere stakeholders. Save the Children heeft vier kantoren op Haïti met meer dan 160 nationale en internationale medewerkers. Direct na de ramp mobiliseerde Save the Children hulpverleners, zette materiaal, communicatie en financiële middelen in en inventariseerde de behoeften van de getroffen. In korte tijd is het team van Save the Children versterkt met tientallen buitenlandse medewerkers en honderden lokale medewerkers die worden ingezet voor de hulpverlening. Voedseldistributie gebeurt momenteel in samenwerking met lokale leiders en autoriteiten.

In de eerste weken na de aardbeving zette Save the Children zich in om 600.000 mensen te voorzien van voedsel en water en ziekenhuizen van medische benodigdheden. Met de SHO-middelen streeft Save the Children ernaar om bestendig onderdak voor ontheemde gezinnen te waarborgen voor de korte (eerste zes maanden) en de langere termijn en te voorzien in non-food items zoals keukengerei, dekens en hygiëne kits.

www.savethechildren.nl

Tear

Tear verbindt mensen in de strijd tegen armoede. Zij steunt ontwikkelingsprojecten van lokale kerken en christelijke organisaties in Afrika, Azië en Latijns-Amerika, en biedt mensen in Nederland mogelijkheden om hierbij betrokken te zijn. Tear helpt zonder onderscheid te maken naar etnische afkomst, religie, geslacht of politieke overtuiging en richt zich op de hele mens (lichamelijk, psychisch, geestelijk).

Tear op Haïti

Tear werkt op Haïti samen met Tearfund UK en verschillende lokale partners in een rampenmanagementprogramma dat hulp biedt aan de slachtoffers van de aardbeving. Tearfund UK is al enige jaren werkzaam in het getroffen gebied en heeft een team dat gespecialiseerd is in het opzetten van noodhulpactiviteiten. Partner ACLAM heeft ervaring met het bieden van hulp na de vier orkanen in 2008 en World Relief heeft een kantoor in Port-au-Prince dat bestaat uit 40 medewerkers.

Partnerorganisaties zijn direct begonnen met de response door duizenden ontheemden bijeen te brengen en te voorzien van basisbehoeften. Tear richt haar aandacht op de gebieden buiten de getroffen steden: het armere platteland. Daar ondersteunt Tear gastgezinnen en rurale gemeenschappen met het weer mogelijk maken van onderwijs, creëren van werkgelegenheid, het promoten van gezondheid en het verstrekken van onderdakmaterialen, water en sanitaire voorzieningen en voedsel.

www.tear.nl

Terre des Hommes

Terre des Hommes komt op voor de rechten van het kind en probeert wereldwijd regeringen te dwingen zich aan die rechten te houden. Met projecten op het gebied van onderwijs, gezondheid en microkrediet biedt Terre des Hommes kinderen in ontwikkelingslanden nieuwe kansen. Zij is actief in vier werelddelen en werkt met lokale projectpartners.

Terre des Hommes op Haïti

Op Haïti werkt Terre des Hommes via Terre des Hommes Lausanne aan de hulpverlening. De organisatie werkt al jarenlang op Haïti en heeft haar staf van vijf internationale en 57 lokale medewerkers, inmiddels uitgebreid met tien mensen met verschillende specialisaties. Terre des Hommes heeft niet alleen ervaring met het reageren op rampen, maar ook in het werk met moeders en kinderen vooral op het gebied van gezondheid.

De prioriteit van de hulpverlening ligt bij voedsel en onderdak voor 50.000 mensen waaronder 30.000 kinderen. Terre des Hommes heeft met vragenlijsten de behoeften van de getroffen in kaart gebracht. Hulp is geboden in de vorm van tenten, goederen, schoondrinkwater, toiletten, voedsel en bescherming van kinderen. In samenwerking met ambassades, autoriteiten en andere hulporganisaties spant Terre des Hommes zich in om illegale adoptie tegen te gaan.

www.terredeshommes.nl

UNICEF Nederland

UNICEF Nederland helpt kinderen over de hele wereld bij het overwinnen van armoede, ziekte, geweld en discriminatie. UNICEF is de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties en is actief in 190 landen. Bij rampen en oorlogen zorgt UNICEF ervoor dat kinderen en hun families kunnen overleven. De organisatie heeft meer dan zestig jaar ervaring met het bieden van hulp na een ramp.

UNICEF Nederland op Haïti

UNICEF is al jaren aanwezig op Haïti en had voor de aardbeving 51 medewerkers ter plaatse. Direct na de ramp werden rond de 300 medewerkers gemobiliseerd om mee te werken aan de hulpoperatie. UNICEF werkt intensief samen met lokale en internationale hulporganisatie en coördineert binnen het clustersysteem van OCHA, vier van de twaalf clusters waaronder water en sanitaire voorzieningen, voeding, onderwijs en bescherming (van kinderen).

Een prioriteit van UNICEF is het identificeren van onbegeleide kinderen en het opzetten van veilige plekken waar kinderen kunnen spelen. Per week hebben 55.000 kinderen profijt van deze plekken. Hier leren kinderen om te gaan met de schokkende gebeurtenissen en de plotselinge veranderingen om zo het normale leven weer op te pakken. Binnen de clusters en met de overheid pleit UNICEF voor een beter en sterker Haïti dan voor de aardbeving met meer oog voor de rechten van kinderen.

www.unicef.nl

World Vision

World Vision wil kinderen in ontwikkelingslanden en in het bijzonder de meest kwetsbare kinderen helpen door ze te voorzien van schoon drinkwater, voedsel, medische voorzieningen, scholing en een veilige leefomgeving. World Vision werkt in bijna honderd landen in nauwe samenwerking met andere lokale en internationale organisaties.

World Vision op Haïti

World Vision heeft via World Vision Haïti 800 lokale medewerkers in Port-au-Prince en daarbuiten. Zij hebben ervaring met werken in deze omgeving en het bieden van noodhulp. Naast de lokale medewerkers zijn van andere World Vision-kantoren zestig specialisten naar het gebied gestuurd. World Vision Haïti bezat opslagplaatsen met voedselvoorraden en andere goederen die direct na de ramp konden worden ingezet.

De grootste hulpinterventie heeft World Vision gedaan in kampen in en rond Port-au-Prince. Daar kregen getroffen (tijdelijk) onderdak en dekens, matrassen, klamboes, keukenspullen en dergelijke. Het negentigdagenprogramma van World Vision moet in totaal 250.000 mensen van hun basisbehoeften gaan voorzien.

www.worldvision.nl

Gastdeelnemers:

CARE Nederland

CARE Nederland streeft naar een wereld waarin mensen in veiligheid, waardigheid en duurzame vrede kunnen leven. CARE gelooft in het vermogen van slachtoffers van rampen om hun ellende te overwinnen. Ze helpt slachtoffers van natuur-rampen en oorlogen bij het herstellen van hun bestaanszekerheid en bij het vinden van oplossingen die hen minder kwetsbaar maken voor nieuwe rampen.

CARE Nederland op Haïti

Care Nederland is onderdeel van Care International, dat zeventig landenkantoren telt en heeft jarenlange ervaring met werken op Haïti. CARE Nederland zal de SHO-gelden inzetten tijdens de noodhulp- en wederopbouwfase.

www.carenederland.nl

Dorcas

Dorcas heeft vele hulpoperaties ondersteund in verschillende landen, zelf en via internationale partners. Dorcas traint haar medewerkers en de medewerkers van partnerorganisaties in rampenmanagement.

Dorcas op Haïti

Op Haïti zal Dorcas via haar partner CRWRC de hulpactiviteiten ondersteunen. De hulpactiviteit richt zich op de getroffen inwoners van Leogane en Gressier. Deze mensen zullen worden voorzien van water, (materialen voor) onderdak, hulpgoederen en gezondheidszorg. Prioriteit krijgen de meest kwetsbare mensen.

www.dorcas.nl

Plan Nederland

Plan Nederland is een wereldwijde, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie die zich ten doel stelt de levenssituatie van kansarme kinderen, hun families en hun levensgemeenschappen blijvend te verbeteren. Plan Nederland, dat lid is van Plan Internationaal, doet dit door middel van kindgerichte gemeenschapsprojecten in 49 landen. Plan Nederland zet zich in voor een betere naleving van het VN-verdrag voor de rechten van het kind.

Plan Nederland op Haïti

Plan heeft op Haïti een kantoor met 143 medewerkers. Na de aardbeving zijn vanuit andere kantoren (Dominicaanse Republiek, Panama en Europa) meer mensen naar het gebied gestuurd. In samenwerking met andere organisaties zorgt Plan voor een veilig onderkomen, kleren, voedsel, veilig drinkwater en medicijnen. Maar ook psychosociale hulp en veiligheid van kinderen. Om het leven van kinderen weer enigszins te normaliseren en ze de traumatische ervaring te helpen verwerken, zal Plan kinderen helpen weer terug te keren naar school. Hiervoor zullen tijdelijke scholen worden ingericht en leraren getraind.

www.plannederland.nl

Leger des Heils

Leger des Heils is een internationale beweging en behoort tot de universele christelijke kerk. Het Leger des Heils werkt in meer dan 120 landen in alle delen van de wereld waarvan meer dan de helft in ontwikkelingslanden.

Leger des Heils op Haïti

De internationale koepel van het Leger des Heils is al sinds 1950 actief op Haïti met klinieken, voedingscentra en kindertehuizen. Met 700 medewerkers in Port-au-Prince heeft zij een uitgebreid netwerk. De organisatie is getraind om direct na een ramp mensen te mobiliseren een hulpprogramma op te zetten. Het Leger des Heils richt zich op een locatie waar 23.000 mensen zich hebben verzameld en biedt deze mensen voedsel, medische voorzieningen en onderdak.

www.legerdesheils.nl

Habitat for Humanity

Habitat for Humanity is een internationale hulporganisatie die streeft naar degelijke en veilige huisvesting voor gezinnen in ontwikkelingsgebieden. Ze doet dit door samen met voormalige krottenwijkbewoners huizen te bouwen. Habitat for Humanity telt wereldwijd 95 vestigingen en Habitat Nederland is sinds 1993 actief. Habitat for Humanity Internationaal heeft al meer dan veertig noodhulp-programma's over heel de wereld opgezet om ontheemden te voorzien van onderdak.

Habitat for Humanity op Haïti

Habitat for Humanity is al jaren werkzaam in Haïti. Gezien de grote schaal van beschadiging en verwoesting van huizen, schat Habitat in dat de herbouwwerkzaamheden jaren gaan duren. Habitat zal na noodhulpfase actief worden met het bieden van tijdelijk en permanent onderdak. Voor de langere-termijnoplossingen zal er gewerkt worden aan betrouwbaar en betaalbaar onderdak. Belangrijk van de hulpoperatie is dat onderdakoplossingen volgende rampen kunnen weerstaan. Tegelijkertijd stimuleert Habitat met de werkzaamheden de lokale economie en creëert zij werkgelegenheid.

www.habitat.nl

VNG Internationaal

VNG Internationaal is de organisatie voor internationale samenwerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. VNG heeft veel ervaring en kennis op het gebied van capaciteitsopbouw van lokale autoriteiten. Ze ondersteunt overheden met de opbouw na een ramp.

VNG Internationaal op Haïti

VNG zal in de wederopbouwfase samen met haar partner Federation of Canadian Municipalities en Cites Unies France, Haïtiaanse collega's ondersteunen met het opbouwen van overheidsdiensten.

www.vng-international.nl

FOTO'S AANGELEVERD DOOR: REUTERS Jorge Silva, Eduardo Munoz • Intermon Ivan Muñoz • Unicef Nederland • oxfam novib • oxfam Gb Jane Beesley • leGer des Hells • tear • Cordaid mensen In nood • save the Children • terre des Hommes • samenwerkende Hulporganisaties (sHo) elselijn mulder •

